

УНІКАЛЬНИЙ ДОКУМЕНТ

Тетяна ПАПАКІНА

УНІВЕРСАЛ ДИРЕКТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ ПРО ЗЛУКУ З ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКОЮ НАРОДНОЮ РЕСПУБЛІКОЮ

Серед усіх документів, що визначені ЦДАВО України як унікальні відповідно до Методики віднесення документів НАФ до унікальних, затвердженої наказом Держкомархіву від 25.11.2008 № 237, чи не найяскравішим є Універсал Директорії Української Народної Республіки про злуку з Західно-Українською Народною Республікою від 22 січня 1919 р.

Нагадаємо, що цей документ – відповідь Директорії на Ухвалу Української Національної Ради (вищого законодавчого органу влади ЗУНР) від 3 січня 1919 р. про злуку Західно-Української Народної Республіки з Українською Народною Республікою, проголошену в Станіславові.

22 січня 1919 р. у Києві біля Софійського собору в присутності багатотисячної людності, духовенства, іноземних дипломатів відбувся урочистий Акт злуки, де Державний секретар Лонгін Цегельський виголосив Ухвалу та передав цю грамоту Голові Директорії Володимирі Винниченку.

У відповідь член Директорії професор Федір Швець обнародував Універсал, в якому зазначалося: “Однині воєдино зливаються століттями одірвані одна від одної частини єдиної України – Західно-Українська Народня Республіка (Галичина, Буковина і Угорська Україна) і Наддніпрянська Велика Україна... Однині є єдина незалежна Українська Народня Республіка”. Згідно з Актом про злуку ЗУНР зберігала право територіальної автономії та свої органи законодавчої й виконавчої влади. Вона перейменувалась на Західну область УНР (ЗОУНР). 23 січня на сесії Трудового конгресу народу України в Києві обидва документи були ратифіковані. І хоча через низку об’єктивних обставин об’єднання ЗУНР і УНР в одну державу не було доведено до кінця, а лише декларувало проведення державного об’єднання в майбутньому, день 22 січня назавжди увійшов до історії українського народу як свято Соборності України.

Універсал Директорії УНР про злуку віднесено до унікальних відразу за кількома критеріями – походження (як офіційний документ,

створений у результаті діяльності Директорії УНР) та змісту (фіксує визначний факт у суспільно-політичному житті України), у сукупності з якими неабияке значення мають підписи всесвітньо відомих осіб. Крім того, документ містить унікальний реквізит – сургучну печатку з гербом УНР. У цій же справі зберігається Відозва Української Національної Ради до Директорії УНР від 16 січня 1919 р. за підписами Л. Бачинського, С. Витвицького, Л. Цегельського та інш., засвідчена печаткою Української Національної Ради та Президії Ради Державних секретарів ЗУНР, а також засвідчена копія Уповноваження Президії про делегування членів комісії для переговорів з Урядом УНР у справі Ухвали від 3 січня 1919 р., серед яких: Лев Бачинський і Семен Вітик як заступники Голови, державні секретарі Осип Бурачинський, Іван Мирон, Дмитро Вітовський, а також Роман Перфецький, Василь Стефаник, Ярослав Олесницький, Степан Витвицький, Іван Сілецький, Павло Чайківський як члени комісії. Ці документи у комплексі додають цінності Універсалу, віднесеному до унікальних документів.

Універсал виконано на великоформатному цупкому папері машинописним способом. Внизу – автографи Голови Директорії Володимира Винниченка та її членів: Симона Петлюри, Панаса Андрієвського, Андрія Макаренка та Федора Швеця, скріплені печаткою Директорії УНР з тризубом посередині. Звичайно, це не єдина такого роду печатка, але на таких документах, зокрема на цьому, її значення незаперечне. У фондах ЦДАВО – розмаїття печаток, які ще, можливо, зіграють свою роль у визначенні унікальності документів. Виявлено й чимало автографів відомих державних діячів. Пошук триває.

Наскільки рідкісними є ці автографи і чи є ще примірники Універсалу, мабуть, скажуть дослідники. Отже, останнє слово за ними?

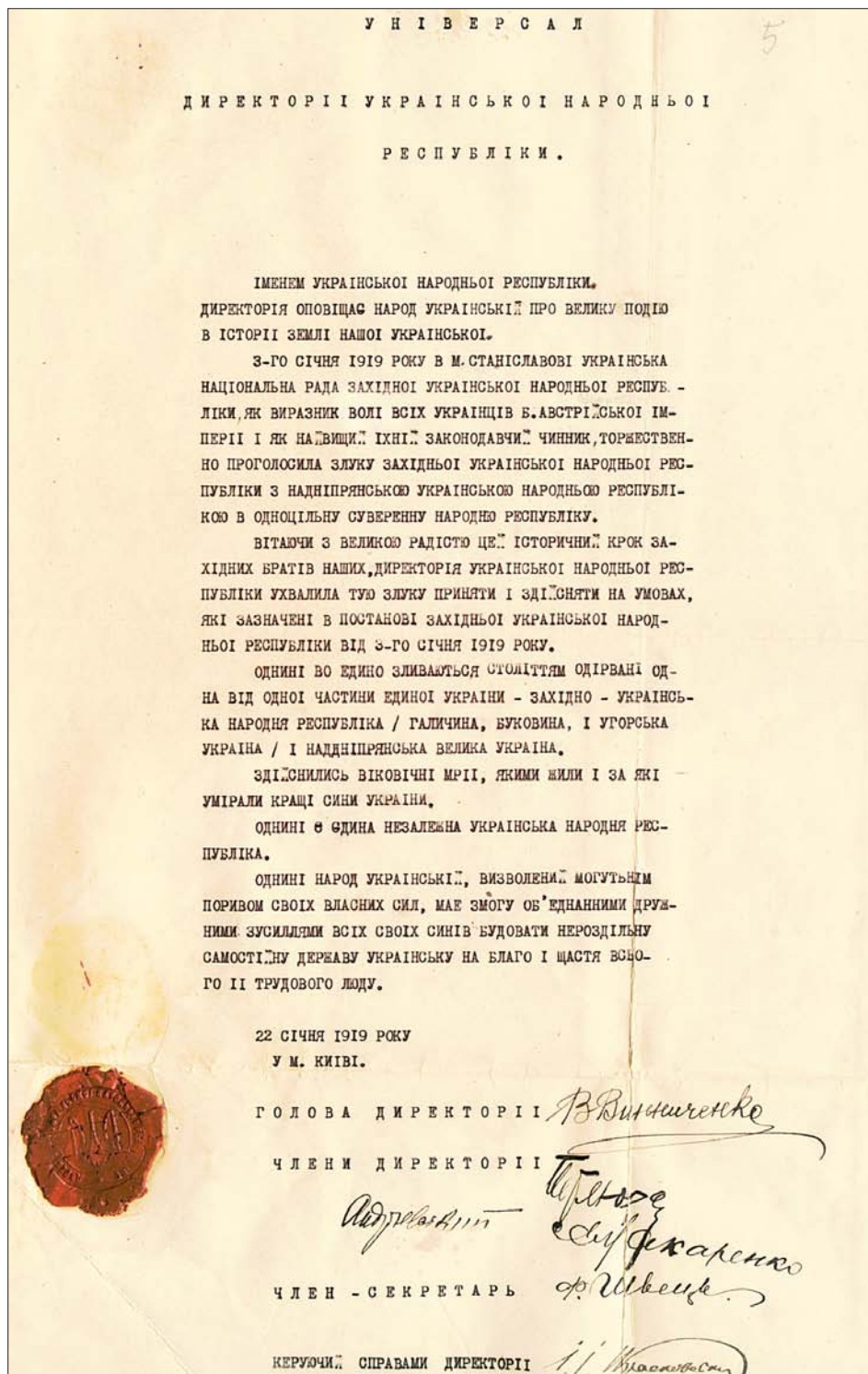
Тетяна ПАПАКІНА

**Унікальний документ: Універсал Директорії
Української Народної Республіки
про злуку з Західно-Українською Народною Республікою**

Публікується документ: Акт про злуку – проведення державного об'єднання Української Народної Республіки з Західно-Українською Народною Республікою. Подається короткий опис подій та характеристика унікальності історичного документа.

Ключові слова: Універсал; злука; УНР; ЗУНР.

УДК 930.253:94(477)“1919.1.22”



Універсал Директорії Української Народної
Республіки про злуку з Західно-Українською Народною Республікою.
ЦДАВО України, ф. 1429, оп. 1, спр. 5.

Татьяна ПАПАКИНА

**Уникальный документ: Универсал Директории
Украинской Народной Республики о воссоединении
с Западно-Украинской Народной Республикой**

Публикуется документ: Акт о воссоединении – создании государственного объединения Украинской Народной Республики с Западно-Украинской Народной Республикой. Приводится краткое описание событий и характеристика уникальности исторического документа.

Ключевые слова: Универсал; воссоединение; УНР; ЗУНР.

УДК 930.253:94(477)”1919.1.22”

Tetiana PAPAКINA

**A unique document: the Universal of the Directory
of the Ukrainian People’s Republic about the reunion
with the West Ukrainian People’s Republic**

The publication of the document: “Act zluky” (“The Reunion Act”) – the agreement by which Ukrainian People’s Republic and West Ukrainian People’s Republic are reunited into one state. A short historical passage and specification of the document is given.

Keywords: Universal; Zluka (Reunion); UPR (UNR), WUPR (WUNR).

UDK 930.253:94(477)”1919.1.22”